

SXEDIO.51R

6.12.1919: Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΑΝΑΧΩΡΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΕΝΩ ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟ ΛΟΙΔ ΤΖΙΟΡΤΖ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΗΤΑΝ ΠΙΟ ΣΑΦΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΘΟΥΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ

Η Πρεσβεία των Ελλήνων Κυπρίων βρισκόταν στο Λονδίνο ένα ολόκληρο σχεδόν χρόνο.

Ετσι όταν πήρε τη απάντηση από το βρειτανό πρωθυπουργό Λόϊδ Τζιορτζ ότι όταν θα αποφάσιζε για το Κυπριακό θα λάμβανε σοβαρά υπόψη τους πόθους των Κυπρίων, αλλά και μετά την αναχώρηση του πρωθυπουργού της Ελλάδας Ελευθερίου Βενιζέλου στην Ελλάδα, για ρύθμιση θεμάτων που σχετίζονταν με την αποστολή στρατευμάτων στη Θράκη και τη Σμύρνη, με βάση τις αποφάσεις του Συνεδρίου της Ειρήνης, αποφάσισε ότι ήταν καιρός να επιστρέψει στην Κύπρο.

Πριν φύγει για τη Λευκωσία η Πρεσβεία έστειλε στο βρειτανό πρωθυπουργό Λόϊδ Τζιορτζ επιστολή με την οποία εξέφρασε τις ευχαριστίες της για τη διαβεβαιώσεις του προς την Πρεσβεία ενώ εξέφραζε λύπη γιατί δεν μπορούσε να της δώσει απάντηση τώρα.

Εγγραφε η Πρεσβεία στο Λόϊδ Τζιορτζ στις **24** Νοεμβρίου **1919:**

**2 Lancaster Street
Lancaster Gate W.2
24 Νοεμβρίου**

Εντιμότητα, λαμβάνομεν την τιμήν να κοινοποιήσωμεν Υμίν παραλαβήν του γράμματος Υμών της **14ης** ισταμένου.

Η Κυπριακή Αποστολή ερμηνεύουσα το ομόθυμον αίσθημα των Κυπρίων Ελλήνων εκφράζει προς Υμάς τας ειλικρινείς αυτής ευχαριστίας διά την διαβεβαίωσιν, ότι οι πόθοι της μεγάλης πλειονότητος του πληθυσμού της Νήσου, υπέρ της (μετά) της Ελλάδος ενώσεως, θα τύχωσι της τα μάλιστα επισταμένης και συμπαθούς προσοχής της Κυβερνήσεως της Αυτού

Μεγαλειότητος".

Επιχαίρει βλέπουσα εν τη διαβεβαιώσει ταύτη ικανοποίησιν της εμπιστοσύνης αυτής επί των φιλελευθέρων αρχών της Κυβερνήσεως της Αυτού Μεγαλειότητος.

Η αποστολή είναι ουχ ήτιον υποχρεωμένη να ομολογήση ότι το αναφερόμενον, ότι η Κυβέρνησις της Α. Μ. αδυνατεί επί του παρόντος "συνεπεία της αβεβαιότητος της διεθνούς καταστάσεως εν τη Κεντρώ Ανατολή να δώση κατατηγορηματικὴν τινά απάντησιν εις την αίτησιν αυτής προυξένησεν εις αυτήν λύπην.

Νομίζει καθήκον αυτής να παρατηρήση ότι το νόμιμον των Κυπριακών πόθων δεν δύναται υπό οιανδήποτε έννοιαν να επηρεασθή εκ της εξελίξεως των γεγονότων εν τη Κεντρώ Ανατολή και πέποιθεν, ότι η κυβέρνησις της Αυτού Μεγαλειότητος θα αναγνωρίση ότι το Κυπριακόν ζήτημα, αυτό καθ' εαυτό, δικαιούται ν' αξιολί λύσιν κατά την πρώτην δυνατήν στιγμήν".

(Μεταγλώττιση)

Εντιμότατε, λαμβάνουμε την τιμή να σας κοινοποιήσουμε παραλαβή της επιστολής σας της 14ης τρέχοντος.

Η Κυπριακή Αποστολή ερμηνεύοντας το ομόθυμο αίσθημα των Κυπρίων Ελλήνων εκφράζει προς Σας τις ειλικρινείς της ευχαριστίες για τη διαβεβαίωση, ότι οι πόθοι της μεγάλης πλειονότητας του πληθυσμού της Νήσου, υπέρ της ένωσης (με) την Ελλάδα, θα τύχουν της πολύ επισταμένης και συμπαθούς προσοχής της Κυβέρνησης της Αυτού Μεγαλειότητος".

Επιχαίρει βλέποντας στη διαβεβαίωση αυτή ικανοποίηση της εμπιστοσύνης της στις φιλελεύθερες αρχές της Κυβέρνησης της Αυτού Μεγαλειότητος.

Η αποστολή είναι υποχρεωμένη να ομολογήσει ότι το αναφερόμενο, ότι η Κυβέρνηση της Α. Μ. αδυνατεί προς το παρόν "λόγω της αβεβαιότητος της διεθνούς κατάστασης στη Μέση Ανατολή να δώσει

κάποια κατατηγορηματική απάντηση στην αίτηση της προξένησε σ' αυτήν λύπην.

Νομίζει καθήκον της να παρατηρήσει ότι το νόμιμο των Κυπριακών πόθων δεν μπορεί υπό οποιανδήποτε έννοια να επηρεασθεί από την εξέλιξη των γεγονότων στη Μέση Ανατολή και είναι πεπεισμένη, ότι η κυβέρνηση της Αυτού Μεγαλειότητος θα αναγνωρίσει ότι το Κυπριακό ζήτημα, αυτό καθ' εαυτό, δικαιούται ν' αξιώνει λύση κατά την πρώτη δυνατή στιγμή".

Επίσης η Πρεσβεία απέστειλε στις 28 Νοεμβρίου συγχαριτήρια επιστολή προς τους διάφορους βουλευτές και ιδιώτες που την είχαν βοηθήσει στο έργο της

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ
2 Lancaster Street
Lancaster Gate W.2
28 Νοεμβρίου

Αγαπητέ Κύριε,

Λαμβάνομεν την τιμήν να επισυνάψωμεν αντίγραφον της απαντήσεως του πρωθυπουργού προς το υπόμνημά μας της 15ης παρελθόντος Σεπτεμβρίου, εν τω οποίω συνηγορήσαμεν υπέρ της Ενώσεως της Κύπρου μετά της Ελλάδος, επίσης δε και αντίγραφον της απαντήσεως μας προς την ειρημένην επιστολήν.

Ενεκα της επιβραδύνσεως της λύσεως του Κυπριακού ζητήματος, οφειλομένης εις την αβεβαιότητα της διεθνούς καταστάσεως, απεφασίσαμεν να διακόψωμεν το έργον μας εν Αγγλία και να επιστρέψωμεν προσωρινώς εις Κύπρον.

Προτού όμως καταλίπωμεν το Λονδίον, εκτελούμεν ευχάριστον καθήκον εκφράζοντες προς υμάς την βαθείαν ημών ευγνωμοσύνην διά την πολύτιμον βοήθειαν, ην τόσον ευγενώς παρέσχετε εις την υπόθεσιν μας και ην οι Έλληνες Κύπριοι ουδέποτε θα λησμονήσωσιν.

Επιστρέφομεν εις την πατρίδα μας πλήρως

πεπεισμένοι ότι καταλείπομεν ενταύθα ισχυρούς και προθύμους υποστηρικτάς της υποθέσεως μας, ήτις είναι τόσον ιδική σας όσον και ιδική μας.

Εχομεν την τιμήν να διατελώμεν,
αγαπητε κύριε,
υμέτερος ευπειθώς
Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Τα μέλη της Πρεσβείας είχαν διχασθεί αν έπρεπε να αναχωρήσουν ή να θα συνέχιζαν την παραμονή τους στο Λονδίνο.

Εγινε ψηφοφορία και η πλειοψηφία τάχθηκε υπέρ της επιστροφής.

Ο Θεοφάνης Θεοδότου αποφάσισε να παραμείνει έστω και μόνος στο Λονδίνο και ανέλαβε να ενημερώνει τους άλλους για τις επαφές του και τις εξελίξεις που θα σημειώνονταν.

Η αποστολή αναχώρησε από το Λονδίνο στις **6 Δεκεμβρίου 1919**. Εγγραφε μέλος της Πρεσβείας προς την Κυπριακή εφημερίδα "Ελευθερία" από το Λονδίνο (**7/20 Δεκεμβρίου 1919**) (Μεταγλώττιση):

"Όπως και σε προηγούμενη επιστολή μου σας έγραψα, η πλειονότητα της Αποστολής αποφάσισε οριστικά την ολοκληρωτική αναχώρηση της στην Κύπρο. Υστερα δε από την απόφαση αυτή επιβαλλόταν και σε μας τους αντιφρονούντες, (αλλά μειοψηφίσαντες) να σεβασθούμε την απόφαση της πλειοψηφίας. Την ευθύνη εν πάση περιπτώσει θα φέρουν ακεραία εκείνοι οι οποίοι έδωσαν ψήφο και αποφάσισαν υπέρ της αναχώρησης.

Δεν μπορώ να αποκρύψω ότι είμαι πολύ θλιμμένος με την τέτοια απόφαση για αναχώρηση διότι ήδη είναι ακριβώς η περίοδος του ζητήματος, οπότε βεβαίως η Κυπριακή Αποστολή έπρεπε να βρίσκεται εδώ άγρυπνη και να δρα με όλες τις δυνάμεις.

Ενισχύει δε περισσότερο τη γνώμη μας αυτή χθεσινή δήλωση του Λόϊδ Τζιορτζ στο αγγλικό Κοινοβούλιο, ότι η αγγλική Κυβέρνηση είναι ανυπόμονη όπως λυθεί γρήγορα το τουρκικό ζήτημα και ότι αυτή συνεννοείται με τους συμμάχους για σύσκεψη

όσο γίνεται πιο γρήγορα.

Ο κ. Θ. Θεοδότου δήλωσε ότι θα παραμείνει στο Λονδίνο ως βουλευτής για να συνεχίσει τις ενέργειες του υπέρ της κυπριακής υπόθεσης και η Πρεσβεία τον παρακάλεσε να την κρατεί ενήμερη ως προς το ζήτημα μας ή μάλλον να βρίσκεται σε επαφή με αυτήν.

Ο εκ των μελών της Αποστολής κ. Νεόφ. Νικολαΐδης παρατείνει ακόμη για κάποιο χρόνο τη διαμονή του στο Λονδίνο για χάρη εμπορικών υποθέσεων του.

Όλοι εμείς οι άλλοι θα αναχωρήσουμε από το Λονδίνο στις **6** Δεκεμβρίου και από τη Μασσαλία στις **14** του ιδίου μηνός, ώστε αν ευδοκήσει ο Θεός, θα βρισκόμαστε στην Κύπρο στο μέσο σας στις **24** Δεκεμβρίου. Εκεί δε στο πάτριο έδαφος έχουμε να πούμε πολλά, τα περισσότερα διά ζώσης".